

TTK-BTK Campus része az értékes Botanikus kert is.

– Milyen oktatási feladatokat lát el a TTK?

– A TTK-t hét intézet alkotja: a Biológia, a Fizikai, a Földrajzi, a Kémia, a Környezettudományi, a Matematikai és Informatikai Intézet, továbbá a Testnevelési- és Sporttudományi Intézet. Az ún. bolognai rendszerben nyolc alapszakon – biológia, fizika, földrajz, kémia, környezettudomány, matematika, programtervező informatikus, sportszervező és testnevelő-edző – folyik képzés a karon. A tehetőséges hallgatók számára a programtervező informatikus szakot kivéve mindegyik említett alapszakhoz biztosítani tudjuk az MSc szintű képzésben történő továbbtanulás lehetőségét. Karunkon a biológia, a fizika, a földrajz és a kémiai szakterületeken doktori iskola is működik, ezzel lesz teljes az egyetemi képzés vertikuma. Hallgatóink száma közel 3000. A graduális és posztgraduális képzés sok-

irányú feladatait 120 főállású oktató látja el.

– Milyen a tudományos élet a Karon?

– Annak ellenére, hogy az ország legfiatalabb TTK-ja vagyunk, komoly tudományos eredmények születtek a karon. Oktatóinknak több mint fele rendelkezik PhD fokozattal, és kollégáink közel 20%-a kapta meg az MTA doktori címet. Nemrég nyertünk el egy közel 7 milliárd forintos pályázati támogatást, amelynek segítségével jelentősen fejleszteni kívánjuk a kutatáshoz szükséges infrastruktúrát.

– Nem volt könnyű időpontot egyeztetni Dékán Úrral. Látogatásunk előtt is jártak nálad, és a beszélgetésre szánt fél óra elteltével újabb vendéget fogadsz a dolgozószobádban.

– A megnövekedett feladatok miatt igyekszem a hét egy-egy napjára koncentrálni az azonos típusú ügyeket. Hétfőn az óráimat tartom, keddenként általában Budapestre kell utaznom a különböző testületekben vállalt köte-

lezettségem miatt. A kari ügyek szinte teljesen kitöltik a szerdai és a csütörtöki napomat. Mivel nem szeretnék teljesen elszakadni a tudományos munkától, megpróbálom úgy intézni a dolgokat, hogy a pénteki napon maradjon erre is idő.

– Családod hogyan viseli a gyakori távollétet?

– Kiegyensúlyozott a magánéletem. Három gyermekünk van, akik lassan már a saját útjukat járják. Az idősebbik fiam mérnök-fizikusként diplomázott tavaly, jelenleg PhD-hallgató. A lányom az idén érettségizik, és művészeti pályára készül. A kisebbik fiam két év múlva érettségizik, és a természettudományos tárgyak – elsősorban a matematika - iránt érdeklődik.

– Nem is zavarunk tovább. Gratulálunk kinevezésedhez! Munkádhoz további sok sikert és jó egészséget kívánunk!

Lejegyezte: Gyuró György

KISLEXIKON

[Cikkeinkben csillag jelzi azokat a kifejezéseket, amelyeket a kislexikonban szerepelnek]

fenofázis

Koppány Gy. és Gulyás Á.: Milyen legyen az élővilág számára optimális éghajlat?

Egy növény vagy növényállomány életciklusának egy szakasza, növényéletlenül elkülöníthető fázisa (pl. kelés, virágzás, érés).

IPCC WG I, TAR, WG II

Koppány Gy. és Gulyás Á.: Milyen legyen az élővilág számára optimális éghajlat?

IPCC: az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (Intergovernmental Panel on Climate Change); WG I az első munkacsoport (working group), ez foglalkozik az éghajlatváltozás természettudományos alapjaival (Physical Science Basis of Climate Change), TAR a Harmadik Helyzetértékelő Jelentés (Third Assessment Report), WG II a második munkacsoport, ez foglalkozik az éghajlatváltozás hatásaival, az alkalmazkodási lehetőségekkel, valamint az embernek és környezetének az éghajlatváltozással kapcsolatos sebezhetőségével (Climate Change Impacts, Adaptation and Vulnerability).

PM-10

Haszpra L.: EMEP - egy európai környezetvédelmi program három évtizede

A levegőben, mint összetett diszperz rendszerben egyenletesen szétoszló, 10 mikrométernél kisebb átmérőjű, szilárd (más szóval aeroszol) részecskék (pl. por- vagy kormszemcsék).

eutrofizáció

Haszpra L.: EMEP - egy európai környezetvédelmi program három évtizede

A jelentős tápanyagfelesleg miatt kialakuló túlzott növényi szaporulat a természetes vizekben („el növényesedés”).

fotokémiai oxidáns

Haszpra L.: EMEP - egy európai környezetvédelmi program három évtizede

A napsugárzás hatására bekövetkező kémiai bomlás (fotolízis) nyomán létrejövő, oxidációra, azaz oxigén közreműködésével megvalósuló kémiai reakcióra képes anyag. Leggyakoribb példája az ózon, a nitrogén-dioxid és a peroxi-acetil-nitrát.

Folytatás a 38. oldalon.

Kiadások:	2006 tény	2007 terv	2007 tény	2008 terv
<i>Működés</i>				
anyag ktg.	75	100	54	100
Posta,telefon	342	450	340	350
pénzügyi, számviteli szolg.	474	520	518	554*
egyéb szolg.ktg.,internet	176	190	200	300
belf.kiküld.	0	0	8	10
Bér	1.865	2.009	2.011	2.172
Bérráulékok	643	666	667	720
könyvtalványok, díjak	212	200	170	200
Repi	31	45	21	45
étk. ktg.tér.	72	120	120	144
BKV bérlet	71	88	74	99
ÉCS	170	40	46	70
MTESZ tagdíj m2	731	750	778	778
bank ktg.	70	70	97	100
Egyebek	217	200	73	73
EMS tagdíj	0	100	93	100
nem visszaig. ÁFA	200	0	156	0
Összes működési ktg.	5.349	5.548	5.516	5.815
Rendezvényi kiadások	1.861	1.900	2.609	5.385
Összes kiadás	7.210	7.448	8.125	11.200
<i>Működési eredmény:</i>	-1.019	-400	-2.391	-1.115
<i>Rendezvényi eredmény:</i>	+ 357	+400	+1.189	+1.115
<i>Tárgyévi összeredmény:</i>	-662	0	-1.202	0

* benne van a 13.havi bér is

8. Jelen közhasznúsági jelentést az MMT 2008. május 15.-i Közgyűlése elfogadta.

Major György sk.
az MMT elnöke

60 éves a MTESZ

1948. június 29-én alakult meg tizennégy, főleg műszaki jellegű egyesület részvételével a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége. E főleg felsőbb irányító szervek kezdeményezésére létrejött „erőszervezet”-nek a korábbi évtizedekben is volt már nyoma, hiszen az 1931-ben rendezett Magyar Országos Mérnökkongresszus résztvevő egyesületei csaknem mind ott található az alapító MTESZ testületek között.

A Magyar Meteorológiai Társaság 1949-ben jelentette be csatlakozási szándékát a MTESZ-be tömörült egyesületekhez, abból a jól felfogott saját érdekből, hogy megmaradását biztosíthassa, és létfenntartása a MTESZ-nek nyújtott állami támogatás arányos részéből megoldott lehessen.

A „gyémántjubileumi” ünnepi ülésre 2008. május 8-án a magyar műszaki értelmiség napjához csatlakozóan került sor a MTESZ Kossuth téri székházában. *Dr. Gordos Géza* elnök ünnepi előadásában méltatta a MTESZ nem mindig felhőtlen eddigi útját, bízva abban, hogy a hazai műszaki és természettudományi értelmiség hangja a jövőben jobb meghallgatásra talál. Ugyancsak ő nyitotta meg a székház földszintjén berendezett „Alkotó magyarok” című kiállítást.

Az ünnepség alkalmából számos kitüntetés átadására került sor, ennek keretében *Pusztainé Holczér Magdolna*, Társaságunk ügyvezető titkára a MTESZ jubileumi emlékérmét vette át. Kitüntetéséhez gratulálunk!

Ambrózy Pál

KISLEXIKON

[Cikkeinkben csillag jelzi azokat a kifejezéseket, amelyeket a kislexikonban szerepelnek]

Folytatás a 6. oldalról.

emisszió-kataszter

Haszpra L.: EMEP - egy európai környezetvédelmi program három évtizede

A légköri szennyezőanyagok kibocsátását térben és időben összegző gyűjtemény.

termohalin cirkuláció

Fodor Z. és Seres A. T.: Az Atlanti-óceán felszíni vízhőmérsékletének...

A tengervíz sótartalmának (szalinitásának) változása miatt bekövetkező, nagytérségű cirkuláció. Oka egyrészt az édesvíz beáramlása a tengerekbe, másrészt a sótartalom és ezen keresztül a víz sűrűségének változását kiváltó vízhőmérséklet-változás, azaz hőszállítás.

hozzáférhető potenciális energia

Götz G. és Horányi A.: Edward N. Lorenz (1917-2008)

A légköri hőenergia és helyzeti energia összegét jelentő teljes potenciális energiának az a része, amely természetes körülmények között — a környezettel folytatott hőcserét figyelmen kívül hagyva, azaz adiabatikusan — átalakítható mozgási energiává, azaz az általános légköri mozgási energiájává. (vö.: Lorenz, E., 1955: Available potential energy and the maintenance of the general circulation. *Tellus*, 7. évf., 157 - 167. old.)

nemlineáris modell, nemlineáris dinamika

Götz G. és Horányi A.: Edward N. Lorenz (1917-2008)

Olyan légköri modell, amelyben a mozgásokat leíró (dinamikai) egyenletek az ismeretlen függvény vagy függvények szorzatát is tartalmazzák.

ensemble prognosztika

Götz G. és Horányi A.: Edward N. Lorenz (1917-2008)

Adott időpontra vonatkozó többszörös előrejelzés. Az előrejelzések különbözhetnek a kezdeti értékekben, a peremfeltételekben vagy a modellparaméterekben. Mivel ennek elmélete az ún. „lassú sokaság” matematikai vizsgálatára vezethető vissza, ezért szokták sokasági előrejelzésnek is nevezni.

Összeállította: Gyuró György

* * *